

Göteborgs kommun
info@educ.goteborg.se

2019-06-05
1 (17)
Dnr 2018:6339

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Schillerska gymnasiet 4 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en regelbunden kvalitetsgranskning på Schillerska gymnasiet 4 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolenhetens arbetssätt inom fyra områden. För varje område bedöms om skolenheten uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skolenhet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter detta ska göras. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skolenhet bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer då det bedöms motiverat.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Schillerska gymnasiet 4 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolenhetens utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorns arbete med att leda och styra skolenhetens utveckling och verka för elevers rätt till utbildning behöver inkludera ett aktivt strategiskt jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- I arbetet med att ge eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden behöver lärarna utveckla arbetssätt där de erbjuder eleverna utmaningar och låter dem vara delaktiga genom att välja utmaningar utifrån deras individuella behov.

Trygghet och studiero

Skolenheten arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Arbetet med att säkerställa likvärdighet i bedömning och betygssättning inom samt mellan olika arbetslag behöver utvecklas.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 december 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2018:6339) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolenhetens utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömningen är att rektors ledarskap i stora delar skapar en god grund för utveckling av undervisningen på Schillerska gymnasiet 4. Rektorn har skapat en ledning och organisation där det finns goda förutsättningar för lärarna att samverka. Det finns också ett aktivt kvalitetsarbete som genom uppföljning av resultat och vidtagna förbättringsåtgärder leder till utveckling av undervisningen. Det framgår dock att värdegrundsarbetet endast i liten grad följs upp och att det för skolenheten saknas ett aktivt strategiskt jämställdhetsarbete. Det innebär att rektorn inte leder och styr jämställdhetsarbetet på skolenheten på det sätt rektorn behöver göra.

Rektorn har skapat en ledning och organisation där det finns goda förutsättningar för lärarna att samverka. I nuvarande organisationsstruktur som började implementeras under föregående läsår har roller, mandat och ansvar skapats för skolenhetens lärare och elevhälsan. Genom inrättande av programlagen har fler ytor för samverkan, möten och kollegialt lärande skapats. Av intervjuerna framkommer att syftena med den nya organisationen och hur den är uppbyggd är tydlig men att det krävs mer tid, kontinuitet innan alla delar i den nya organisationen satt sig och det går att dra nytta av alla fördelar den kommer att föra med sig. En del lärare uppger att de inte riktigt hunnit med att arbeta med det kollegiala lärandet inom ramen för den nya organisationen. Rektorn uppger att hon är medveten om detta men att i takt med att den nya organisationsstrukturen sätter sig så kommer även de delarna att falla på plats.

Granskningen visar att rektorn har ett aktivt kvalitetsarbete för att genom uppföljning av resultat och vidtagna förbättringsåtgärder leda utveckling av undervisningen. Såväl dokumentation som intervjuer visar att rektorn har en god nulägesbild av skolenheten

som ligger till grund för skolans utvecklingsarbete bland annat genom sammanställning av betygsresultat, resultat på nationella prov, samrättningar och sambedomningar, skolenkäter, kursutvärderingar med elevernas egna upplevelse av undervisningen. Resultatet av de olika sammanställningarna analyseras sedan i olika forum såsom exempelvis program- och ämneslagen. Rektorn och lärarna beskriver att arbetet bedrivs utifrån ett årshjul där skolledningen för skolenheterna vid Schillerska gymnasiet kontinuerligt tar del av de olika resultaten. Vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning har rektorn innehaft sin tjänst under en kortare tid varför några gemensamma analyser av resultaten inte hunnit genomföras än tillsammans med lärarna och elevhälsan. Prioriterade utvecklingsinsatser för läsåret 2018/19 är utifrån resultat för skolenheten där andelen elever med gymnasieexamen under föregående läsår var låg. Av uppgifter från skolenheten framgår att andel elever med gymnasieexamen på humanistiska programmet var 78,6 procent medan det på naturvetenskapliga programmet var 62,7 procent under läsåret 2017/18. Exempel på utvecklingsinsatser som rektorn beskriver är ett fortsatt förtydligande av en ny organisationsstruktur där lärare ska samverka och följa upp och utveckla undervisning och arbetet med värdegrundsfrågor i programlag. Implementering av den nya organisationsstrukturen påbörjades under föregående läsår och är ett fortsatt förändringsarbete vilket även gäller vidareutveckling av arbetet med "det Schillerska löftet". Utifrån den låga måluppfyllelsen avseende gymnasieexamen har skolenheten, enligt lärarna och elevhälsan, även valt att arbeta med mer direkta insatser för att komma tillrätta med den låga måluppfyllelsen. Som ett led i detta arbete har bland annat ett arbete med att minska frånvaron inletts, vilket har lett till en ökad närvaro och deltagande på lektionerna.

Det sker emellertid i mycket liten grad en uppföljning av hur lärarna ser till att undervisningen genomsyras av värdegrundsuppdraget eller i vilken utsträckning undervisningen behandlar värdegrundsarbetet, det vill säga om och hur lärarna förmedlar och gestaltar exempelvis demokratiska värden och mänskliga rättigheter. Lärarna beskriver att en uppdaterad version av likabehandlingsplanen har tagits fram och lyfter det som ett verktyg för styrning och ledning av värdegrundsarbetet för skolenheten. Likabehandlingsplanen har, enligt lärarna, presenterats för eleverna på studiehandledartid och klassråd, programråd samt skolrådet har alltid likabehandling som en punkt på dagordningen. Det sker dock ingen uppföljning av det arbetet. Rektorn säger att hon behöver göra fler lektionsbesök för att veta hur lärarna arbetar med värdegrundsarbetet. Men då det inte hunnits med ännu har rektorn istället lyft frågan på arbetsplatsträff för att fånga upp hur lärarna gör. Vid dessa träffar får lärarna beskriva hur de arbetar. I protokoll från dessa möten finns det enligt rektorn dokumenterade exempel på hur lärarna arbetat med värdegrundsarbetet. Rektorn

säger att hon har frågat hur lärarna gör i undervisningen och lärarna säger att de alltid har det med i undervisningen och exempelvis diskuteras normer och värden i ämnet historia.

Granskningen visar vidare att det inte bedrivs ett aktivt strategiskt jämställdhetsarbete vid skolenheten. Av såväl dokumentation som intervjuer framkommer att det råder ett gott klimat och att det pågår olika former av aktiviteter rörande jämställdhet men att det saknas ett gemensamt samlat arbete. En majoritet av eleverna på humanistiska programmet utgörs av kvinnor medan det på naturvetenskapsprogrammet är blandat kvinnor och män. Av dokumentation och intervjuerna framkommer bland annat att det görs jämförelser mellan kvinnor och mäns betygsresultat men inte utifrån ett uttalat jämställdhetsperspektiv. Vidare framgår av granskningen att det finns elever som identifierar sig som icke-binära. Rektorn uppger att hon är medveten om att det saknas ett gemensamt strategiskt jämställdhetsperspektiv i skolenhetens kvalitets- och utvecklingsarbete och att hon också skulle behöva gå ut i klassrummen och observera detta för att skaffa sig en bild av hur arbetet gestaltar sig i undervisningen för att i gemensamma diskussioner med lärare och elever formulera gemensamma mål för ett samlat aktivt arbete vid skolenheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorns arbete med att leda och styra skolenhetens utveckling och verka för elevers rätt till utbildning behöver inkludera ett aktivt strategiskt jämställdhetsarbete.

Granskningen visar att rektorn behöver utveckla jämställdhetsarbetet på skolenheten så att jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningen och på ett tydligare sätt ingår i en systematisk uppföljning och analys av skolenhetens verksamhet. Vid tiden för kvalitetsgranskningen saknas ett strategiskt arbete för att säkerställa likvärdiga möjligheter för eleverna att lyckas i sitt lärande, oavsett kön. Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer måste systematiskt och löpande följas upp på ett sådant sätt att könsmonster kan uppmärksammas. Det kan handla om att analysera utbildningsval som rekommenderas i studie- och yrkesvägledningen eller könsmonster som synliggörs genom elevhälsans arbete. Även kunskapsresultat

för kvinnor och män fördelat på olika årskurser, ämnen/kurser, program och hur elever svarar på Skolinspektionens enkät kan ge insyn i jämställdhetsarbetet på skolan. Rektor bör ställa sig frågan om det finns mönster på skolan som tyder på att särskilt kvinnor eller män "drabbas" i utbildningen utifrån könstillhörighet. Rektorn behöver följa upp att lärarna, i alla ämnen arbetar med jämställdhetsperspektiv i sin undervisning. För att arbetet ska kunna anses vara aktivt krävs att det omfattar alla lärare och alla ämnen. En satsning på en specifik dag eller att arbetet bedrivs av en enskild lärare vid skolan räcker inte.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen för denna bedömning är att den undervisning som bedrivs på Schillerska gymnasiet 4 uppfyller de kvalitetskriterier som Skolinspektionen granskat men att det finns delar av undervisningen som behöver utvecklas. Det finns lärare som behöver utveckla sitt arbete genom att utveckla arbetssätt där de erbjuder eleverna utmaningar och låter dem vara delaktiga genom att välja utmaningar och stimulera dem utifrån deras individuella behov. Undervisningen på skolenheten följer vanligen en genomtänkt och till stora delar gemensam struktur vilket skapar en tydlighet och förutsägbarhet för eleverna. Eleverna förstår överlag syftet med undervisningen och de mål den utgår ifrån och eleverna erbjuder också vanligen en variation och växling av arbetssätt och arbetsuppgifter. Lärarna har höga förväntningar på eleverna och är måna om och arbetar för att stärka deras självförtroende och motivation till att lära. Eleverna har möjligheter att reflektera över sitt eget lärande och görs delaktiga i att utvärdera undervisningen. Eleverna har dock inte samma möjligheter till delaktighet och inflytande i planeringen av undervisningen. Elevernas inflytande begränsas här i huvudsak till val av redovisningsformer, datum och omfattning av prov. Eleverna erbjuder en variation av arbetssätt, aktiviteter och uppgifter men dessa utgår från

elevgruppens sammanslagna behov och mer sällan från enskild elevs behov och förutsättningar.

Det finns i stora delar en tydlig och gemensam struktur i undervisningen. Lektionerna är vanligen upplagda med inledning, presentation av lektionens innehåll, påföljande eget arbete för eleverna, feedback och feedforward under arbetet för att sedan avslutas med en sammanfattning och ett gemensamt lektionsavslut för eleverna. I några klasser har eleverna fasta placeringar i klassrummet vilket bidragit enligt såväl lärare som elever till att ytterligare stärka strukturen, förutsebarheten i klassrummet och undervisningen och vad som förväntas av eleverna. Av såväl intervjuer som observationer framkommer att eleverna har kunskap om och förstår syftet med undervisningen och de mål de utgår från. Det finns dock enstaka elever som i intervjuer ger uttryck för att de inte vet vad syftet med en kurs är eller hur innehållet ser ut och vad som förväntas av dem.

Lärarna är måna om eleverna och arbetar för att stärka deras självförtroende och motivation att lära. Det framgår av intervjuer med lärare och observationer att lärarna har höga förväntningar på eleverna vilket de också förmedlar. Eleverna ger under intervjuerna exempel på hur lärare arbetar med att motivera dem i sina studier genom intresseväckande uppstarter av lektioner och olika sätt att få eleverna att upprätthålla intresset genom lektionerna.

Eleverna ges möjligheter att reflektera över sitt eget lärande och att vara delaktiga i att utvärdera undervisningen tillsammans med lärarna. Eleverna genomför bland annat olika former av utvärderingar exempelvis vid kurs- och terminsslut. Av intervjuerna framkommer att dessa utvärderingar också kompletteras med olika former av avstämningar med eleverna, både muntligt och skriftligt under kursens gång. Skolenheten har ett gemensamt system, vilket eleverna är delaktiga i, för att utvärdera undervisningen i ämnen/kurser. Granskningen visar dock att eleverna inte är delaktiga i samma utsträckning när det gäller att planera och ha inflytande över undervisningen. Eleverna uppger i intervjuer att de inte har något större inflytande över undervisningen men att de kan bli tillfrågade om datum och omfång av prov. Lärarna uppger i intervjuer att när de presenterar planeringen för undervisningen i ett ämne/kurs, så förklarar de vad som måste göras utifrån kursplanerna och att eleverna kan ha inflytande över redovisningsformer och delvis också hur de ska arbeta. Lärarna uppger att de pratar om begreppet demokrati i undervisningen för att förklara begreppet för eleverna, vad det innebär. Lärarna uppger vidare att i utvärderingarna uppger eleverna ofta att de vill bestämma över innehållet i undervisningen men att det inte är möjligt då det måste utgå från det centrala innehållet för ämnet/kursen.

Av intervjuer med elever och observationer framkommer att eleverna erbjuds en variation av aktiviteter och uppgifter men att dessa utgår från elevgruppens sammanslagna behov som helhet och att dessa inte alltid utgår från de enskilda elevernas behov och förutsättningar. Eleverna uppger att de har framfört detta till lärarna genom bland annat kursutvärderingar men att det inte fått något genomslag i, eller är osäkra på om det fått någon påverkan på undervisningen. Eleverna uppger vidare att det finns elever som kommit långt i olika ämnen/kurser men som inte stimuleras och utmanas till att komma längre i sin kunskapsutveckling. Lärare uppger i intervjuer att det är stora klasser och att de inte alltid hinner med att möta alla elevers behov och att de utöver den ordinarie undervisningen främst får fokusera på att hjälpa de elever som har det svårt och att de elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling och behöver utmanas får hjälp i mån av tid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- I arbetet med att ge eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden behöver lärarna utveckla arbetssätt där de erbjuder eleverna utmaningar och låter dem vara delaktiga genom att välja utmaningar utifrån deras individuella behov.

Granskningen visar att undervisningen på Schillerska gymnasiet 4 behöver utvecklas så att den i högre grad, utifrån elevernas förutsättningar, erbjuder utmaningar på flera nivåer, vilket även skulle bidra till att visa att det finns höga förväntningar på elevers lärande. En central utgångspunkt i skollagen och läroplanen är att undervisningen ska utgå från och anpassas efter de enskilda elevernas olika behov och förutsättningar¹. Varje elev ska ges ledning och stimulans efter sina förutsättningar och behov.

Skolinspektionens ämnesgranskningar visar att undervisningens svårighetsgrad många gånger läggs på en medelnivå, lika för alla elever. För elever som är extra intresserade och nyfikna kan det innebära att undervisningen inte blir tillräckligt utmanande eftersom de tenderar att få göra mer av samma – skriva mer än de andra i en uppgift

¹ Se exempelvis 1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen, Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, avsnitt 2.1 Kunskaper

eller arbeta med något helt annat när de väntar in att övriga elever i klassen ska bli färdiga. När det gäller högpresterande elever har Skolverket bland annat dragit slutsatsen att dessa elever bör få arbeta med att förstå ett avancerat innehåll, med stöd från läraren. Skolverket drar samtidigt också slutsatsen att det inte finns några specifika undervisningsmetoder som är unika för just högpresterande elever. Centralt är att lärarna skapar en flexibel undervisning, där alla elever – oavsett var de befinner sig i sin kunskapsutveckling - får arbeta med ett utmanande innehåll på lämplig nivå efter deras förutsättningar. Undervisningen ska alltså innehålla en tillräcklig svårighetsgrad för att det ska vara stimulerande och utmanande för alla elever.

En utmanande undervisning innebär att läraren kognitivt utmanar eleverna med uppgifter och aktiviteter, som utvecklar och utmanar deras tänkande. Detta anses i sin tur främja och stärka elevernas motivation och engagemang i undervisningen. Rent konkret handlar det om att som lärare erbjuda en större variation av uppgifter att välja mellan för elever, att extra uppgifter som erbjuds elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande.

Forskning visar att det centrala är att eleverna utmanas på en nivå strax ovanför sin nuvarande förmåga för att lärande ska äga rum. Detta ställer krav på såväl tankemässiga utmaningar som på lärarstöd under lektionstid. Lärande ska ske så att det utmanar alla elever oavsett vilken nivå de befinner sig på. Om utmaningarna blir för få sker inget lärande och eleverna tappar ofta intresse och motivation. Om kraven istället blir för höga och stödet för begränsat riskerar eleverna att bli frustrerade och ge upp.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skälen för bedömningen är att det vid Schillerska gymnasiet 4 bedrivs ett samlat aktivt arbete kring trygghet och studiero, vilket såväl rektorn, lärare som elever är delaktiga

i. Arbetet bedrivs såväl genom främjande som förebyggande åtgärder. Arbetet bygger på kartläggning av behovet och analys av resultatet av densamma.

Vid skolenheten bedrivs ett samlat arbete kring studiero. Som ett led i arbetet med att skapa studieron har det bland annat arbetats fram gemensamma ordningsregler, förhållningssätt som gäller för all undervisning oavsett ämne/kurs. Elever uppger i intervjuer att det tidvis har varit stökigt på en del lektioner främst genom att elever inte kommit i tid till lektionsstart men att det inte är lika vanligt förekommande längre. Eleverna har inflytande över frågor som rör trygghet och studiero genom bland annat skolrådet och programrådet. Eleverna är även delaktiga genom att återkommande besvara enkäter kring hur de upplever miljön, tryggheten och studieron. De senaste åren har flertalet åtgärder vidtagits för att skapa tryggare miljöer som identifierats som mindre trygga av eleverna. Bland annat har det skapats en större öppenhet i vissa utrymmen som gör att de inte upplevs otrygga, men dörrar har också låsts och eleverna har försetts med taggar för att undvika att det söker sig personer till skolans område som inte ska vistas där. I en del klasser har eleverna också fått fasta placeringar vilket också medverkat till att stärka tryggheten och gemenskapen mellan eleverna. Åtgärder som i samtliga intervjuer bekräftas ha lett till att skolan idag känns trygg. Skolan har ett gemensamt arbete med trygghet och studiero där såväl skolledning, rektor, lärare, elevhälsa, övrig personal och elever är involverade. Arbetet ingår som en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömningen är att det vid skolenheten finns ett pågående systematiskt arbete med likvärdig bedömning och betygssättning. Rektorn analyserar skillnader i betyg och följer upp att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg. Det finns dock skillnader mellan ämneslagen hur utvecklat detta arbete är och i vilken utsträckning det bedrivs. Samverkan i arbetet med likvärdig bedömning och betygssättning mellan ämneslagen är mycket begränsad.

Rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg i olika ämnen/kurser samt årskurser och program. Analyser genomförs även av resultaten mellan nationella prov och slutbetyg och andel elever med gymnasieexamen. Resultaten analyseras och jämförs också över år. Då rektorn innehaft sin tjänst under en kortare tid vid tillfället för granskningen har någon återkoppling av rektorn genomförd analys av resultaten inte återkopplats till lärarna än.

Rektorn följer upp, i syfte att se till, att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg. Lärarna beskriver att de utväxlar bland annat nationella prov, prov och andra former av tester i undervisningen samt olika elevuppgifter emellan sig för sambedömning. Därmed ges de också möjligheter till att kalibrera bedömningar och diskutera betygssättning med varandra. Uppföljning av lärarnas arbete med bedömning och betygssättning ingår, enligt rektorn, som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Av rektorns skriftliga redovisning framgår att samtliga lärare vid skolenheten genomgått kursen Betyg och bedömning vid Karlstads universitet under läsåret 2015/16. Var och en av de i kursen sex ingående modulerna har diskuterats och praktiserats i syfte att skapa en samsyn i arbetet med formativ och summativ bedömning. Under läsåret 2016/17 infördes rutiner vilka innebar att lärarna gemensamt i ämneslagen ska planera kursens upplägg så att syfte, centralt innehåll och kunskapskrav korrelerar. De olika ämneslagen har enligt lärarna kommit olika långt i det arbetet och detta arbete kompletteras nu med att lärarna håller på att plocka fram bedömningsmatriser i de olika ämnena, kurserna för att säkerställa att eleverna så långt det är möjligt ska ha förutsättningar till att äga sitt eget lärande.

Samverkan kring bedömning och betygssättning ska ske i såväl i program- som ämneslag, men det skiljer sig hur väl utvecklat detta arbete är. Av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att det finns en i flera delar systematiserad samverkan mellan lärare i bedömningsfrågor och betygssättning. Lärarna delar arbetsrum, vilket också uppges underlätta samverkan i arbetet med att skapa en likvärdig bedömning och betygssättning. Det finns dock inte fullt ut förutsättningar för lärarna till att bedriva detta arbete. Detta får till konsekvens att det i ämneslagen i olika utsträckning pågår ett arbete för att säkerställa att det sker en likvärdig bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper. Arbetet är också olika utvecklat i de olika ämneslagen. I ämneslaget svenska finns en väl utvecklad struktur och ett omfattande pågående aktivt arbete för sambedömning medan den inte är lika omfattande eller utvecklad i andra ämneslag. Mellan ämneslagen sker det få diskussioner i syfte att säkerställa likvärdighet i arbetet med bedömning och betygssättning. Diskussioner mellan programmen där dessa frågor lyfts sker inte heller. Skolan har inte någon samverkan med andra skolor i arbetet med bedömning och betygssättning. Som

tidigare framkommit har inte lärarna kommit igång med arbetet med det kollegiala lärandet i den utsträckning de önskat i den nya organisationen än. Ett lärande som ligger till grund för att inte bara utveckla undervisningen och elevernas kunskaper utan även ytterligare öka lärarnas samsyn kring bedömning och betygssättning i syfte att säkra en likvärdighet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Arbetet med att säkerställa likvärdighet i bedömning och betygssättning inom samt mellan olika arbetslag behöver utvecklas.

Granskningen visar att rektorn utifrån en analys av likvärdighet i bedömning genomför förbättringsinsatser för att höja betygssättningens kvalitet. Skolinspektionen bedömer dock att rektorn behöver medverka till att lärarna samverkar mer i bedömningsdiskussioner, inom ämnen samt mellan ämnen och kurser i syfte att utjämna skillnader i bedömning mellan lärare, program, ämnen/kurser och årskurser.

Vid betygssättningen analyserar och värderar läraren kvaliteten på elevens kunskande utifrån kunskapskraven och avgör vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Lärare behöver läsa och tolka kunskapskraven i relation till syftet, det centrala innehållet och den undervisning som har bedrivits. Betygssättningen är inte en mekanisk avprickning, utan en professionell bedömning som lärare gör. Betygssättning är med andra ord en komplex praktik och för att lärare ska kunna göra professionella bedömningar behöver lärare ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning på olika sätt och med hjälp av andra lärare, både inom och mellan skolor. Rektorn har en betydelsefull roll för att skapa dessa förutsättningar. Rektorn behöver se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

En annan del i rektorns arbete för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg handlar om att ge förutsättningar i form av att underlätta och stödja lärarnas dokumentation. Rektorn och lärarna kan tillsammans komma överens om hur en ändamålsenlig och sammanfattande dokumentation kan föras. Det är i så fall viktigt att formen ger lärarna möjlighet att stödja alla elevers kunskapsutveckling och att sammanställa olika typer av underlag inför betygssättning. Hur lärare utformar sin dokumentation kan bland annat bero på ämnets karaktär och vilket program läraren undervisar i. Om man inte kommer överens om formerna för dokumentationen är det

ändå viktigt att dokumentationen utformas så att andra kan ta del av den och förstå den, inte minst för att kunskaper om elevernas och deras utbildning inte ska gå förlorad vid lärarbyten.

Likvärdighetsdiskussioner förs med fördel i arbetslag och ämnesgrupper. För att ytterligare öka kvaliteten i ett sådant arbete bör även utbyte ske mellan skolenheter. Sådana diskussioner och analyser kan bidra till att läraren utvecklar sin bedömarförmåga och förtrogenhet med kunskapskraven och främjar därmed en likvärdig och rättvis bedömning av elevernas kunskaper.

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Helena Boëthius
Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X Karin Pollack

Karin Pollack
Föredragande/Uttredare
Signerat av: Karin Pollack

I handläggningen av ärendet har även Magnus Jonasson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 7 lektionsobservationer
- 3 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolenhetens elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolenheten samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov

och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 6 och 7 mars 2019. Besöket genomfördes av Karin Pollack och Susanne Nordberg.

Schillerska gymnasiet 4 är en kommunal skolenhet med Göteborgs kommun som huvudman. Skolenheten utgör en del av Schillerska gymnasiet och omfattar utbildning på naturvetenskapliga programmet och humanistiska programmet. Sammantaget har skolenheten vid granskningen 235 elever. En majoritet av eleverna på humanistiska programmet är kvinnor. På naturvetenskapliga programmet utgörs klasserna av ungefär hälften kvinnor, hälften män. Skolenheten leds av en rektor.